

ชื่อเรื่อง	ความต้องการ โครงการส่งเสริมการเกษตรของเกษตรกรในศูนย์พัฒนาโครงการหลวงแกน้อย อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่
ชื่อผู้เขียน	นายธนพงศ์ บุญญาประภา
ชื่อปริญญา	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนบริหารการชนบท
ประธานกรรมการที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.นครเศ รังควัด

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคมของเกษตรกร 2) ความต้องการ โครงการส่งเสริมการเกษตรของเกษตรกรในศูนย์พัฒนาโครงการหลวงแกน้อย และ 3) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการของเกษตรกรในการดำเนินกิจกรรมของศูนย์พัฒนาโครงการหลวงแกน้อย จากกลุ่มตัวอย่างเกษตรกรชนเผ่าซึ่งอยู่ในรับเขตรับผิดชอบของศูนย์พัฒนาโครงการหลวงแกน้อย จำนวน 223 ราย ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างง่าย (simple random sampling) ตามแบบของ Yamane โดยใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ทำการประมวลผลข้อมูลด้วยโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัย

ผู้ให้ข้อมูลเป็นเพศชายและเพศหญิงในสัดส่วนใกล้เคียงกัน มีอายุเฉลี่ยประมาณ 41 ปี โดย เกือบครึ่งหนึ่งไม่เคยได้รับการศึกษา มีสมาชิกภายในครอบครัวเฉลี่ย 3.14 คน พื้นที่ทำการเกษตรเฉลี่ย 4.59 ไร่ โดยมีรายได้รวมทั้งหมดเฉลี่ย 137,392.38 บาทเป็นสมาชิกโครงการหลวงมาเป็นระยะเวลาเฉลี่ย 5.72 ปี มีประสบการณ์ในการทำการเกษตร เฉลี่ย 15.16 ปี มีจำนวนแรงงานที่ใช้ในการเกษตรเฉลี่ย 4.81 คน เป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตรและธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ร้อยละ 55.37 ได้รับข่าวสารการเกษตรจากสื่อโทรทัศน์และเพื่อนบ้าน ร้อยละ 82.06 เคยติดต่อกับเจ้าหน้าที่โครงการหลวงจำนวน 1 ครั้งต่อฤดูกาลผลิต ไม่เคยได้รับการฝึกอบรมเลยในฤดูกาลผลิตที่ผ่านมา ร้อยละ 34.08

ผลการศึกษาความต้องการ โครงการส่งเสริมการเกษตร พบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีความต้องการโครงการส่งเสริมการเกษตรด้านการส่งเสริมการเกษตรโดยรวมในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.51) โดยผู้ให้ข้อมูลมีความต้องการในระดับมากในด้านการปลูกพืช และด้านอื่นๆ และมีความต้องการในระดับปานกลาง ในด้านงานหัตถกรรม (ค่าเฉลี่ย 3.26) และด้านการเลี้ยงสัตว์ (ค่าเฉลี่ย 3.15) ตามลำดับ มีความต้องการโครงการส่งเสริมการเกษตรด้านความต้องการการบริการการเกษตรโดยรวมในระดับมาก โดยผู้ให้ข้อมูลมีความต้องการในระดับมากที่สุดในการปลูก

พืช มีความต้องการในระดับมากในด้านปัจจัยการผลิต และมีความต้องการในระดับปานกลางในด้านวิธีการส่งเสริม ตามลำดับ

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ สังคม กับความต้องการโครงการส่งเสริมการเกษตร พบว่า เพศ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน การเป็นสมาชิกกลุ่ม การเปิดรับแหล่งการเรียนรู้ข่าวสารการเกษตร และการติดต่อกับโครงการหลวงแกน้อย มีผลต่อความต้องการโครงการส่งเสริมการเกษตรที่ระดับนัยสำคัญที่ 0.05 และเมื่อพิจารณาในภาพรวมทุกตัวแปรอิสระแล้ว พบว่าระดับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามและตัวแปรอิสระทุกตัว โดยมีค่า $R^2 = 0.486$ หรือร้อยละ 48.60 นั่นคือ ตัวแปรอิสระทั้งหมดสามารถอธิบายความผันแปรของตัวแปรตามได้ร้อยละ 48.60 ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 51.40 เป็นอิทธิพลจากตัวแปรอื่นๆ

Title	Needs for an Agricultural Extension Project of Farmers in the Kaenoi Royal project Development Center, Chiangdao District, Chiangmai Province
Author	Mr. Thanupong Boonyaprapa
Degree of	Master of Science in Rural Resource Development
Advisory Committee Chairperson	Associate Professor Dr. Nakarate Rungkawat

ABSTRACT

The objectives of this study were to explore: 1) socio- economic characteristics of farmers in the Kaenoi Royal Project Development center; 2) needs for an agricultural extension project of the farmers; and 3) factors related to needs of the farmers. A set of questionnaires was used for data collection administered with 223 farmers in the center. All of them were obtained by simple random sampling in accordance with that of Yamane. Obtained data were analyzed by using the statistical package.

Results of the study revealed that a number of female and male respondents were almost the same. Their average age was 41 years old and almost one-half of them had never attended a school. They had 3.14 family members on average. They had 5.38 rai of land and 4.59 rai was for farming on average. They earned an annual income for 137,392.38 baht on average from agricultural and non-agricultural sectors. They had been a member of the Royal Project for 5.72 years and their farming experience was for 15.16 years on average. They also were members of the Bank for Agriculture and Agricultural Cooperatives. They contacted personnel of the Royal Project center once per production season. They had never attained training during the previous production season.

It was found that the respondents had a high level of needs for agricultural extension training; particularly on cultivation. However, they had a moderate level of needs for training on handicrafts and animal domestication, respectively. As a whole, the respondents had a high level of needs on agricultural services and cultivation was found at a highest level. Besides, they had a high level of needs for production factors but a moderate level on extension method. Findings showed that there was a statistically significant relationship between needs for an

agricultural extension project and socio-economic characteristics of the respondents in terms of sex, educational attainment, a number of family members, size of farm land, income, years of being a member, farming experience, being a group member, and the Royal Project contact.

